

Naročnina listu: --
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . " 5—
 Četrt leta . . . " 2-50
 Mesečno . . . " 1—
Zunaj Avstrije: ----
 Celo leto . . . " 15—
Posamezne številke
 -- 10 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vira,
 od 6 redne petivrstice; pri
 večkratnih oznanilih velik
 --- popust ---
„Straža“ izhaja v pon-
edeljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Francosko-angleška ofenziva.

Jugozahodno od Lilla, iz Soucheza in severno od Perthesa se morali Nemci umakniti. — Zahodno od Argon ujeli Nemci 4000 Francozov. — Rusi pri Novem Aleksinjevcu poraženi. — V Galiciji mir. — Lahki obstreljevali goriško bolnišnico. — Grčija mobilizira. — Rumunija ne mobilizira.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglša:

Dunaj, 27. septembra.

Rusko bojišče.

Sovražnik je nadaljeval tudi včeraj, dne 26. septembra z velikimi silami svoj poskus razbiti pri Novem Aleksinjevcu našo bojno črto. Bitka, ki žetrja več dni, se je končala s popolnim porazom Rusov. Kjerkoli se je mimogrede posrečilo sovražniku udreti v ta ali oni naš strelski jarek, je bil od rezerv, ki so prihitele na pomoč, zopet pregnan. Še včeraj popoldne, dne 26. septembra je bilo južno od Novog Aleksinjevca odbitih deset ponovnih ruskih napadov. Izhodno od mesta Zalosse so bili ujeti sovražni oddelki, ki so udrli skozi naše razstreljene ovire v naše postojanke.

Na črti ob rekah Ikva-Styr je sovražno delovanje obnemoglo.

V izhodnem delu Galicije vlada mir. Naše čete, ki se borijo pri Kraszyny na Litvanskem, so prepodile sovražnika na izhodni breg gornjega toka reke Szvzare.

Italijansko bojišče.

Včeraj, dne 26. septembra se je omejilo italijansko delovanje na hudo obstreljevanje vojaške bolnišnice v Gorici, ki je dovolj vidno označena z zastavo Rudečega križa. Na bolnišnico je padlo pet italijanskih granat, ki so vse zadele. Ena granata je padla v dvorano za operacije. V neposredni bližini bolnišnice je pa padlo 53 sovražnih granat. Ta sovražni čin, ki bi je v obraz pogodbam mednarodnega prava, ni imel nobenega vojaškega namena, ker ni bilo daleč naokoli nobenih čet.

Srbsko bojišče.

Nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 26. septembra.

Francosko bojišče.

Boji, ki so se pričeli kot priprava za že pred meseci napovedano francosko in angleško ofenzivo, se na velikem delu cele bojne črte nadaljujejo, ne da bi napadalci prišli svojemu cilju le količkaj bližje.

Ob morskobalji so poskušale tudi angleške bojne ladje s svojim topovskim ognjem poseči v boj; napadale so posebno mesto Zeebrugge, a brez uspeha. Ko se je ena ladja potopila in dve drugi poškodovale, je brodovje odplulo.

V oddelku bojišča pri Ypernu je imel sovražnik velike izgube. Dosegel ni nikakih uspehov. Angleži so pustili v nemških rokah 2 častnika, 100 mož in 6 strojnih pušk.

Južno-zahodno od Lille se je sovražniku posrečilo, da je vrgel eno

nemških divizij pri mestu Loos iz prednje v drugo obrambno črto. Nemci so izgubili pritem veliko vsakovrstnega vojnega gradiva, ki so ga imeli zazidanega med obema postojankama. Nemški protinapad uspešno napreduje.

Nemci so prostovoljno zapustili vas Souchez, ki je popolna razvalina.

Številni drugi napadi na tej črti so bili gladko odbiti, na mnogih mestih je imel sovražnik najtežje izgube. Posebno se je odlikoval nemški domobranski pešpolk št. 39, kateri je pri sovražnem napadu mase maja severno od Neuville moral zdržati glavni sovražni sunek. Na tem prostoru so imeli Nemci ujetih čez 1200 mož, med temi angleškega brigadnega poveljnika in več častnikov; zajeli pa so še tudi 10 strojnih pušk.

Tudi v borbah na prostem pred mestom Reims in Argonih je morala nemška divizija severno od Perthesa radiskoro 70 urnega sovražnega obstreljevanja zapustiti svojo razdrto prednjo postojanko in zavzeti drugo, ki leži dva do tri kilometre za prvo. Sicer pa so se tudi na tej črti sovražni poizkusi, prodreti nemško bojno črto, izjalovili.

Posebno trdovratni boji so se vršili severno od Mourmelon le Grand in tesno na zahodni strani Argonov. Tukaj je bil napadalec po nemških četah najhujše poškodovan. Severonemško in hesensko domobranstvo se je tukaj izbornoborilo. Več kot 3750 Francozov, med temi 39 častnikov je bilo ujetih.

Tekom boja so dosegli nemški letalci lepe uspehe. Nemški bojni zrakoplovec je zahodno od mesta Cambrai sestrelil angleško letalo. Južno od mesta Metz je poročnik Böke pri svojem poskusnem poletu sestrelil sovražnega enokrova. Podčastnik Böhm, ki je bil z zrakoplovom poslan — proti trem francoskim letalom, kateri so hoteli napasti mesto Freiburg, je spravil dvoje sovražnih letal k tlom. Samo eden sovražni zrakoplovec je utekel.

Severoizhodno bojišče.

Armadna skupina maršala plem. Hindenburga. Izhodno od Vilejke (mesto izhodno od Vilne ob Viliji) so bili ponovni ruski napadi odbiti. Zahodno od Vilejke se še vrše srditi boji. Na bojni črti med Smorgonom in Višnevom so naše čete na več krajih udrle v sovražne postojanke. Boj se še nadaljuje. Severozahodno od Zaberežine so naše čete z naskokom vrgle Ruse čez reko Berezino. Dalje proti jugu pri Djeljatiči in Ljubče so naši čišli do Njemena. Ujetih je bilo 900 Rusov, uplenjeni pa 2 strojni puški.

Armadna skupina maršala bav. princa Leopolda. Sovražnik je potisnjen dalje nazaj. Ujetih 550 Rusov.

Armadna skupina maršala plem.

Južno-izhodno bojišče.

Pri nemških četah se ni zgodilo nič posebnega. Mackensena. Položaj je nespremenjen.

Grška mobilizira.

Iz Aten se z dne 24. poroča:

Kralj je podpisal dekret za mobiliziranje 20 letnikov. Navdušenje je veliko. Venizelos je imel danes ob 4. uri pogovor s kraljem; izjavil je, da je mobilizacija edini mogoč odgovor na zadržanje Bolgarije. Kralj je na to sprejel vojnega ministra Danglisa, narkar je podpisal mobilizacijski sklep.

Drugo poročilo pravi:

Dunajski list „Neues Wiener Tagblatt“ je izvedel od dunajskega grškega poslanstva, da je grška vlada dne 24. septembra zvečer odredila splošno mobilizacijo grške armade. Poslanik Gryparis je dobil iz Aten tozadevno brzoglavno obvestilo. Gryparis je izjavil, da kolikor je njemu znano, je mobilizacija grške armade le čin previdnosti.

Rumunija ne mobilizira.

Uradno se poroča:

Dne 24. t. m. se je vršil rumunski ministrski svet. Iz razmotrivanja o položaju, ki je nastal vsled mobilizacije v Bolgariji in Grčiji, se je razbralo, da ni za Rumunijo nastalo nobene nujnosti za enako odredbo.

Poluradna „Indenpendance roumaine“ pa poroča: Ministrski svet, ki je razmotrival zunanji položaj, je vzel mobilizacijo Bolgarije in Grčije na znanje. Ministri so bili soglasno naziranja, da ti novi dogodljaji niso takšni, da bi morala Rumunija zapustiti pravce, ki se ga je dosedaj držala. Vsled tega bodo naše čete še nadalje ob naši meji zbrane. Vprašanja oblegovalnega stanja, o katerem pišejo nekateri listi, se ministrski svet ni dotaknil.

Pred velikimi dogodki na Balkanu.

Tudi Grčija je odredila splošno mobilizacijo. Dne 24. t. m. je kralj podpisal dekret, s katerim se mobilizira 20 rezervnih letnikov. Grška mobilizacija je odgovor na bolgarsko mobilizacijo. Grčija se boji, da Bolgarija ne bo najprej napadla Srbije, ampak njo.

Rumunija še sicer ni odredila splošne mobilizacije; pač pa je vpoklicala nekaj rezervnih letnikov ter vojaštvo razpostavila ob avstrijski in bolgarski meji.

Bolgarija vpoklicuje.

Iz Sofije se dne 25. septembra poroča, da je vpoklicano pod orožje tudi ono bolgarsko črnovojniško moštvo, ki ni služilo.

Boris vrhovni poveljnik bolgarske armade.

Vrhovno poveljstvo nad mobilizirano bolgarsko armado bo prevzel bolgarski prestolonaslednik Boris. Nadomestoval ga bo vojni minister general Šekov. General Kinčev postane vojni minister. Za načelnika generalnega štaba bo imenovan general Savov. Ni še pa izključeno, da bo imenovan general Šekov za načelnika generalnega štaba. Dostavimo iz opreznosti le toliko, da to poročilo ni uradno.

General Savov pri Radoslavovu.

Iz Sofije javljajo: General Savov, vrhovni zapovednik bolgarske armade v balkanski vojni, je

prispel v Sofijo, kjer je imel daljše posvetovanje z ministrskim predsednikom Radoslavovom. General Savov je, kakor znano, največji nasprotnik Srbov.

Samo proti Srbiji.

Bolgarski ministrski predsednik Radoslavov je rumunskemu in grškemu poslaniku izjavil, da bolgarska mobilizacija ni v nobenem slučaju naperjena proti Grški ali Rumuniji. Upa, da se boste obe potrudili, da se njune zadeve z Bolgarijo rešijo mirnim potom. Grški solijski poslanik Naum je izjavil, da se Grška ne čuti dolžna posredovati v korist Srbije. A glede Dojrana in Dževdelija je grška vlada mnenja, da morajo grške čete ti dve mesti zasesti, da se štiti železnica v Solun, toda to pa le v slučaju, če bi se vojno področje bolgarskih podvzetij raztegnilo do tega kraja.

„Carigrad moramo zavzeti!“

Pariško časopisje povdarja, da je največje važnosti, da sedaj padejo Dardanele. Geslo mora biti: Carigrad moramo zasesti. Čim prej se to zgodi, tem bolje! Kakor se vidi, bodo zavezniki sedaj poizkušali našo novo ofenzivo proti Srbiji na kak način paralizirati z novimi napadi na Dardanele.

Od Severnega morja do Perzijskega zaliva.

„Frankfurter Zeitung“ poroča iz Carigrada: Listi izvajajo, da se je z vstopom Bolgarije v nemško-avstrijsko-turško trozvezo ustanovila zveza, ki sega od Severnega morja do Perzijskega zaliva. Gospodarski in vojaški razvoj nudi najobširnejše vidike. Stališče, ki ga je zavzela Bolgarija, je zadalo Rusiji in Franciji kakor tudi bojevanju na Dardanelah zadnji sunek.

Bolgarsko-turška pogodba podpisana.

Sofijska uradna „Narodni Prava“ poroča dne 24. septembra: Zapisnik glede odstopa turškega ozemlja Bolgariji, kakor je bilo določeno po turško-bolgarski pogodbi, se je včeraj (dne 23. septembra) po turških in bolgarskih pooblaščenih podpisal. Pooblaščenici so se v ta namen zbrali v Dimotiki.

Srbsko-grška pogodba.

Z ozirom na važno vprašanje, ali je Grška po pogodbi vezana pomagati Srbiji, pravi „Corriere della Sera“, da le v slučaju, če Bolgarija napade Srbijo, ne pa, če zasede Makedonijo. Poluradna atenska „Patris“ pravi, da Grška nima vzroka nastopiti, če Nemčija maršira preko Balkana, ne da bi se ji uprli Rumunija in Bolgarija. Toda Bolgarija se ne sme na grške stroške preveč povečati.

Srbske utrdbe na bolgarski meji.

Srbi utrjujejo bolgarsko mejo. Pred vsem se hočejo zavarovati seveda v Makedoniji. Zato delajo okope v prvi vrsti izhodno od Egri Palanke, da preprečijo bolgarski udarec na Skoplje. Večje utrdbe se nahajajo tudi pri Kočani, na Plaskavici in ob Bregalnici in Strumici — imena, ki so še dobro znana z druge balkanske vojne. Ob stari srbsko-bolgarski meji se nahajata dve utrjeni črti: Negotin—Knjaževac—Zaječar—Pirov in Požarevac—Niš—Bela Palanka. Negotin, Knjaževac, Požarevac imajo le provizorične utrdbe, Zaječar je veliko utrjeno taborišče z okopi v obsegu 40 km. Pirovska utrdbena črta meri pa 35 km. Najmodernejša trdnjava je Niš, ki obsega s svojimi permanentnimi in poljskimi utrdbami črto 50 km. Smatrati je, da so Srbi svoje trdnjave dobro oborožili ter namestili v njih moderne težke francoske topove. Bolgarska trdnjava proti Srbiji je Sofija, bolgarski zaporni fort se nahajajo pri Bjelogradiću, na sedlu Dragoman, pri Trnu in Drobzi.

Utrdbe na Rumunskem.

Rumunija si je svoje meje izborno zavarovala. Posebno močne utrdbe so, kakor poročajo švicarski listi, ob bolgarski, srbski in avstro-ogrski meji. Črta Kalafat—Cetatea—Garla-Mare—Turn-Severin — Zeleznica vrata—Costesti—Černa—Brosteni je tako močno utrjena in betonirana, da so vojaški strokovnjaki mnenja, da je skoroda nezavzetna.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Ofenziva proti Srbiji.

Švicarski listi vidijo v topovskem grmenju ob izlivu Morave začetek nove ofenzive proti Srbiji, katere namen je prodreti do Bolgarije. Vojaški sodruinik lista „Züricher Post“ računa z drugim prehodom Donave nasproti izlivu Morave, pri čemer se mora napad vršiti naravnost navzdol v notranjost srbske dežele.

Kako je sedaj Belgrad utrjen.

Odkar se je proti koncu leta 1914 umaknila naša armada iz Srbije, se je Belgrad začel pod vodst-

vom angleških inženjerjev znova utrjevati. Mnoge utrdbe so se popolnoma preuredile. Pri težki artileriji na utrdbah ob Savi nasproti Zemunu so nastavljeni angleški vojak. Iz šetališča Kalimegdan se je napravila pravcata trdnjavska predutrdba z jamami in okopi, ki so varni pred bombami.

Da ima srbska artilerija prosto pot za obstreljevanje avstrijskih postojank, je dalo trdnjavsko poveljstvo porušiti mnogo belgrajskih hiš. Velika večina belgrajskega prebivalstva se je zopet vrnila na svoje domove. Tudi več srbskih listov je zopet začelo v Belgradu izhajati. Tudi gostilne in zabavišča so se odprla. Hiš pa zadnji čas ni nihče popravljaj. A ker se vlada in skupščina ni vrnila iz Niša, je vladala v ljudstvu vedna bojazen pred avstrijskimi napadi na Belgrad. Zadnji čas so avstrijski zrakoplovi pridno krožili nad Belgradom.

Na srbskih tleh.

Poročila iz Sofije zatrjujejo, da potniki, ki so došli iz Srbije, pripovedujejo, da je avstrijska armada zadnje dni na nekaterih mestih že prekorajčila Donavo in se utaborila na desnem bregu. Cenzura pa ne dovoljuje, da bi se imenoval kraj, kjer so naše čete stopile na srbska tla.

Kralj Peter odpotuje v Petrograd.

V Nišu se je vršil dne 23. septembra srbski kronski svet, katerega so se udeležili kralj Peter, in kraljevič Aleksander, vsi ministri, trije višji generali in baje tudi po en angleški, francoski in italijanski general. Sklepalo se je proti brambi Srbije zoper Bolgarijo in Avstrijo.

Iz Geneve se poroča, da odpotuje srbski kralj Peter te dni v Petrograd, da obišče ruskega carja, dva nagla odposlanca pa sta že odpotovala v Pariz in London.

Srbski princ Jurij v pregnanstvu.

„A Nap“ poroča: Veliko senzacijo vzbuja pregnanstvo srbskega princa Jurija, ki je moral nenadoma odpotovati v Pariz. Menda tiči vzrok v novi postavitvi starega nasprotstva do brata prestolonaslednika Aleksandra. Princ Jurij je menda nastopal za dogovor z Bolgarijo, da bi se Srbija z vso silo mogla ustaviti novi ofenzivi osrednjih velesil. Ločitev je nastala, ko se je princ Jurij pripravljaj na razgovor z bolgarskim prestolonaslednikom Borisom v Parizu.

Avstrijsko-italijansko bojišče.

V italijanski armadi ob Soči — kolera.

Kakor izvemo iz dobro podučenih krogov, divja med italijanskim vojaštvom ob Soči kolera in sicer zelo močno. Tej morilki je tudi pripisovati, da so se zadržali Italijani ob goriški bojni črti toliko časa tako mirno.

„Avstriji za hrbet!“

V Rimu so se zadnji pondeljek vršila posvetovanja ministrov. Sklenilo se je, da se Italija z vso v nemo udeleži bojev za Dardanele. Znani Burzel-Barzilai, kateri pa pri posvetovanju ni bil navzoč, agitira pri italijanskih veledržavnikih, naj se Italija z vso močjo vrže na Dardanele. Šele tedaj, če bo padla ta morska ožina in z njo vred tudi Bospor, bo mogoče milijonski (?) armadi Italije, Francije in Anglije priti po Črnem morju čez Rumunijo in južno Rusijo Avstriji za hrbet. Z uničenjem Turčije se bo prišlo tudi Avstriji do živega. Tako si židajo Italijani zlate gradove. Čez Sočo ne morejo, na koroških planinah je sneg, kateri tudi ne prija Lahom, na Tirolskem pa tudi ne morejo naprej. Radi tega so si izbrali lepšo pot, ki vodi „po mokrem“ v Avstrijo.

40.000 vojakov s fronte v tovarne

Italijani z veliko naglico proizvajajo strelivo in gradijo tovarne. Vojaška uprava je te dni poslala 40 tisoč italijanskih vojakov v tovarne za municijo. Iz tega se vidi, da je Italijanom menda zmanjkovalo že streliva.

V osmih urah 800 strelav.

Iz vojnega poročevalnega štana poroča 11. septembra poročevalec „Pester Lloyd“:

Danes mi je bilo usojeno, da sem gledal z vrha 1813 m visoke Dima d'Oro čez jezero v italijansko deželo. Vidi se jezero Ledro do Apeninov in opazi se s prostim očesom italijansko trdnjavo Campo Molo in italijanske pozicije na Monte Altissimo. Tu podaja bojišče čisto poseben pogled naokoli. Nahajamo se na vrhu in vidimo z daljnogledom in celo s prostim očesom, kako marširajo italijanske kolone, kako mule vlečejo tren na višine in kako eksplodirajo naši šrap-

neli nad sovražnikom. Dela v zemljo, ki sem jih tukaj videl, so mojstrska dela tehnike. Naše obrambne postojanke so povsem izvrstne. To so v skale in v zemljo vsekane trdnjave. Povsod se opazi, kako se uporabljajo izkušnje eno leto trajajoče svetovne vojne. Pod nami je vas Molina. Tu se je upiral žandarmerski stražmojster Fenhhardt z nekaj možmi skozi cele tedne sovražnim napadom in ne da bi bil dobil kako ojačenje, je vrzel nazaj celo kompanijo Italijanov. Pokazali so mi strelca iz Merana, starega moža, ki je bil pri nekem italijanskem napadu ranjen na čudovit način. Vsled stalnega streljanja mu je lastna puška preluknjala dlan. „Da“, je rekel, „v osmih urah sem oddal okoli 800 strelav.“ Naše pozicije povsodi so tam kakor spočetka vojne. Naši se ne pomaknejo nazaj niti za las. Sredi oblakov tu se čuti neverjetno varnega. To so takorekoč skalnate trdnjave, ki nudijo celo v snegu na metre visokem našim vojakom sigurno zavetje. Videli sem artilerijsko pozicijo, vsekano v skalovje. Čudežno delo vojnogradbene tehnike. Italijani se bojujejo tu trajno s topovi po stalnih njihovih porazih.

Vreče s peskom.

„V ozemlju Vršiča so pognale proti polnoči naše čete v zrak zid, ki so ga napravili Italijani iz vreč s peskom, in za njim nahajajoče se sovražnike.“ Tako smo čitali v uradnem našem poročilu dne 19. t. m. S kratkimi, lapidarnimi besedami je naslikana tu vsa groza vojne. Niso jih navadni streli usmrtili, marveč Italijani za vrečami so bili pognani v zrak, gotovo vsled učinka min. Vojna pač ni otroška igra. Naši vojaki branijo z žrtvovanjem svojega življenja svojo domovino. Kaka potreba pa je bila za Italijo, da je nas napadla in da žrtvuje brez cilja toliko stotisočev svojih sinov. Na to obtežujoče vprašanje bo morala dati Italija odgovor po vojni. Ali odgovora na to, — pravega odgovora — ne bo mogla dobiti. Prokletstvo pa, ki visi nad njo, jej ostane na veke.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Ruski poraz pri Aleksinjecu.

Dne 23. in 24. septembra so bili Rusi pri Aleksinjecu (severno od Tarnopola) hudo poraženi. Rusi so se z veliko silo navalili na črto Böhm-Ermolijev armade v prostoru med Novo-Aleksinjecem in Rydomlom. Enajst gostih ruskih rojnih črt je napadalo naše postojanke. Infanterijski napad je pospeševal grozen artilerijski ogenj. A naši so ves ruski naval krepko odbili in celo odvzeli Rusom važno višinsko postojanko pri Novo-Aleksinjecu.

Rusi pri Vilni utekli obkolitvi.

Petrograjski dopisnik lista „Daily News“ izjavlja odločno, da se nahajajo ruske armadne skupine pri Vilni, katerim je pretila nevarnost obkolitve, sedaj izven nevarnosti in so srečno utekle veliki nevarnosti obkolitve.

17 km pred Dvinskim in 15 km pred Rigo.

Iz Berolina poročajo: Nemške čete so oddaljene le še 17 km od Dvinskega in 15 km od Rige.

Avstrijski možnarji pred trdnjavo Dvinsk.

Londonski poročevalec lista „Corriere della Sera“ poroča, da smatrajo Angleži mesto Dvinsk za Ruse izgubljeno. V London so došla poročila, ki zatrjujejo, da tudi avstrijski težki možnarji obstreljujejo mesto Dvinsk. Učinek teh možnarjev je tako grozen, da trdnjavski branitelji le težko vstrajajo v brambi. Mnogi moderni okopi so popolnoma uničeni. V Londonu pričakujejo vsak dan poročilo o padcu te trdnjave.

Sklepi ruskega vojnega sveta.

Ruski vojni svet v ruskem glavnem stanu je sklenil, da se še ta teden prične obvezno prodiranje. Ker je obolel veliki knez Nikolaj Nikolajevič, prevzame vrhovno poveljstvo armade v Kavkazu proti Turčiji general Saruškevič. Prodirati prično že sedaj, ker zahtevata to Anglija in Francija.

Lovski dogodek med bitko.

O izrednem lovskem dogodku, ki se je pripetil na izhodnem bojišču, poroča neki stotnik v „Liller Kriegszeitung.“ Stotnik piše: „Moja stotinja se bojuje z nasprotnikovo pehoto, pri čemer je tudi močno obstreljevana od sovražne artilerije. Kar pridrvi iz nasprotne strani neka žival proti našim jarkom. Vsi smo mislili, da imamo pred seboj volka. Z dobro namerjenim strelom je bila zverina 300 m pred našo črto pobita. Vzel sem takoj daljnogled v roko in zapazil na svoje začudenje, da je postal naš plen krasen, velik, divji merjasec. Takoj, ko je napočila noč in je utihnilo strašno grmenje topov, smo odnesli to dragoceno pečenko s seboj, jo primerno pripravili in pa slastno zavžili. Strelcu, ki je tako dobro nameril tu svojo cevko, smo odmerili seveda najboljši in tudi — največji kos mesa.“

Kako zdravijo kozaki svoje ranjence.

„Frankfurter Zeitung“ piše: Celo od kozakov se je mogoče marsikaj naučiti. Ruski zdravnik dr. Paškov, ki je preživel večji del svojega življenja med kozaki, poroča o jako enostavnem in lahkem postopanju, ki se ga poslužujejo pri ranah, dobljenih po udarcih ali sulicah. Kozaki namreč takoj po ranitvi potresejo rano samo z močno plastjo pepela, ki ga pripravijo na ta način, da sežgo del platnenega ali volnatega blaga, nakar s pomočjo ozke obveze zvežejo robove rane. Od 28 ranjencev, ki jih je dr. Paškov tako zdravil, jih je bilo 28 ozdravljenih v nepričakovano kratkem času, ne da bi se bila pričela rana gnojiti.

Nove vasi v Karpatih.

Na Ogrskem se je ustanovil deželni odbor, ki si je postavil nalogo, da na novo sezida karpatske vasi, ki so jih Rusi na svojem upadu uničili. Vlada je odbor ne samo odobrila, marveč mu tudi zagotovila izdatno potporo. Velike županije in posamezna mesta so že dovolile lepe vsote v ta namen, pa tudi zasebniki so darovali večje zneske. Vlada je odposlala svoje zaupnike, da skupaj s člani odbora doženejo, koliko vasi bo treba popolnoma znova zgraditi in koliko jih samo popraviti. Delo teh zaupnih oseb še ni dokončano. Doslej so dognali, da je okoli 50 vasi popolnoma porušeni, nešteto pa na pol uničenih. Deželni odbor se bo pri gradnji držal sloga dotičnega kraja. Vse hiše bodo v vsakem kraju enake, a spoštovale se bodo posebnosti tamošnjega prebivalstva. Odbor je začel po celi državi obširno delovanje. Država bo dala za vsako hišo gradiva v vrednosti 1000 kron, in sicer polovico brezplačno, dočim bo moral drugo polovico lastnik državi povrniti tekom mnogih let v obliki hipotekarnega posojila (z amortizacijo v dolgi vrsti let). Odbor ima poskrbeti za to, kako se bo dolg odplačeval. Za dolg jamči odbor, ki bo moral pri zelo revnih vaščanih sam plačati državi ostaneke dolga. Razven tega bo odbor tudi na svoje stroške zidal take hiše za ljudi, ki so v vojni izgubili celo svoje premoženje. Skoraj vse delo so prevzeli brezplačno mnogi stavbeniki in zidarstvi mojstri, pa tudi arhitekti in risarji delajo zastoj. Oglasilo se je tudi že lepo število obrtnikov, ki bodo svoja dela izvršili iz ljubezni do bližnjega. Vse vasi morajo biti dozidane do konca prihodnjega leta.

Nemško-francosko bojišče.**Jeffre je vendar pričel z ofenzivo.**

Zadnje dni se je, kakor je posneti iz nemškega uradnega poročila z dne 25. septembra, pričela francosko-angleška ofenziva. Na celi črti od morja do Vogezov je bil dne 24. in 25. septembra ogenj francoske in angleške artilerije posebno silen. Izredno hudo so Francozi obstreljevali nemške postojanke na črti izhodno od Yperna med kanalom La Basse in Arasom, kakor tudi na črti od mesta Prosmes do Argonov. Po 50 urnem neprestanem obstreljevanju nemških postojank so francosko-angleške čete pričele z naskoki. Francozi so pri Souchezu udrli v razstreljene nemške jarke, a so bili zopet vrženi nazaj. Na celi bojni črti je na mnogih krajih prišlo do bojev na nož. Sovražni napadi so bili večinoma povsod odbiti. Boj se nadaljuje. Napadajoče sovražne čete imajo velike izgube.

Francozi in Angleži nadaljujejo pričeto ofenzivo. Glej najnovejše poročilo.

Novi veliki napad na Dardanele.

Bukareški „Journal de Balkan“ poroča dne 24. septembra: Nova, pričakovana ofenziva zaveznikov na Dardanele se je pričela. Angleži kot tudi Francozi so dobili novih ojačenj, ki štejejo čez 100.000 vojakov. Tudi italijanske čete so že v boju.

Novi poslanik v Ameriki.

Od dunajskih diplomatskih krogov izve budimpeštanski list „Az Est“, da bo poslanik Dumba prav kmalu odpotoval iz Amerike. Pred dohodom dr. Dumba iz Amerike bo imenovan za poslanika v Združenih državah Severne Amerike bivši avstrijski poslanik v Rimu, sekijski načelnik Kajetan pl. Merey.

Angleži morajo vse plačati.

Iz Haaga se poroča:

Ruski finančni minister Bark je z velevažnim naročilom svoje vlade došel preko Pariza v London. Bark je izjavil, da ako Anglija ne poravnava zapadlih

obresti ruskih posojil in ne plača ruskih vojnih naročil ter ne založi Rusije s potrebnimi gotovinami za nadaljevanje vojske, bo Rusiji nemogoče se nadalje vojskovati. Domneva se, da bo Anglija prisiljena vsem Barkovim zahtevam ugoditi.

Amerika in Nemčija.

Nemška vlada je naznanila vladi Združenih držav, da je nemška mornarica dobila povelje, da ne sme več uničevati tistih ameriških trgovskih ladij, ki vozijo blago, katero se lahko izrabi tudi za vojno gradivo. Le če določila mednarodnega prava dovoljujejo uničenje, se sme delati izjeme. V tem slučaju pa se mora spraviti potnike in moštvo pred potopom ladje na varno.

Ta izjava kaže veliko prijenljivost Nemčije na pram Ameriki. Domneva se, da bo sedaj nemško-ameriški spor popolnoma poravnana.

Vpoklic 18 letnih

„Grazer Volksblatt“ poroča z Dunaja:

Avstrijski in ogrski črnovojniški zavezanec, rojeni leta 1897, ki so bili pri prebiranju črnovojniških zavezancev v tostranski državni polovici spoznani za sposobne za orožje, torej 18letni mladeniči, bodo vpoklicani pod orožje dne 15. oktobra t. l. — Tozadevni razglas bo objavljen v najkrajšem času. Dne 15. oktobra t. l. bodo vpoklicani tudi vsi bosansko-hercegovinski mladeniči, rojeni leta 1897, ki so bili potrjeni k vojakom.

Okrog 15. novembra t. l. bodo pa vpoklicani pod orožje tisti črnovojniški zavezanec letnikov 1873 do vsotega letnika 1877, potem letniki 1891, 1895 in 1896, ki bodo pri novem prebiranju spoznani za sposobne za orožje. Šele potem bodo prišli na vrsto 44- do 50letni, tako, da bodo ti bržčas vpoklicani šele koncem meseca novembra t. l.

Iz tega se razvidi, da se je naznanilo, katero je podal ministrski predsednik agrarskim krogom — katero smo tudi mi prinesli v petkovi „Straži“ — glede kakega določenega roka za vpoklic črnovojniških zavezancev drugega poziva, napačno tolmačilo.

Popisovanje zalog žita, in moke in fižola.

Štajersko namestništvo razglasa:

Notranje ministrstvo je odredilo z odlokom dne 15. septembra t. l. novo popisovanje zalog žita, moke in stročnic po stanju dne 15. oktobra t. l.

Popisovale se bodo zaloge vseh vrst žita kakor pšenica, rž, pira, soršica (napolica), ječmen, oves, ajda, stara in nova koruza, nadalje zaloge pšenične moke in pšeničnega zdroba, ržene, koruzne moke in koruznega zdroba ter sploh vse vrste mok, nadalje stročnice kakor fižol, grah in leča.

Svoje zaloge morajo naznaniti kmetje in sploh vsi pridelovalci žita in stročnic, nadalje žitni trgovci ter občine in drugi javni zavodi ter vsi, ki imajo zaloge žita in stročnic. Za popisovanje, oziroma za priglasenje zalog žita, moke in stročnic se morajo rabiti le samo uradne tiskovine (izdane od političnih oblasti), kakoršne se dobe pri županstvu in katere si mora vsak preskrbeti. Izgovor, češ, da kdo ni imel dotičnih tiskovin ter da vsled tega ni mogel naznaniti svojih zalog žita, moke in stročnic, je neveljaven in ne oprošča strogih kazni. Dotična popisovalna polja se mora v vseh predelih natančno in vestno izpolniti. Navesti se morajo vse zaloge žita, moke in stročnic, torej tudi tista množina, katere je namenjena za domačo uporabo, sploh se ne sme niti najmanjša množina zatajiti ali odbiti za katerikoli slobodi namen. Vse zaloge pa, ki se nahajajo na prevažanju, bodisi po železnici ali drugače, mora prejemnik naznaniti najdalje v treh dneh po prejemu.

Zaupnikom, ki bodo popisovali zaloge, se morajo dati natančna pojasnila na vsa vprašanja. Zaupniki morajo storiti obljubo molčečnosti.

Oblasti imajo pravico, da smejo njene zaupne osebe vsak čas pregledati vse prostore, v katerih se nahajajo zaloge žita, moke in stročnic. Namen popisovanja zalog je, da dobi država podlago za važne odredbe, glede bodoče uravnave uporabe zalog žita, moke in stročnic, vsled česar se zahteva, da se vse zaloge natančno naznanijo in da se nobena množina ne zataja ali poskrije.

Kdor bi zatajil ali poskril kako množino svoje zaloge žita, moke in stročnic, bi bil sodnijsko kaznovan z zaporom do enega leta ter z denarno globo do 20.000 K. Nadalje bi zatajene ali poskrte zaloge zapadle v prid države. Če bi pa trgovec zakrivil kako tozadevno kaznjivo dejanje, bi se mu odvzela obrtna

pravica. Napoved zalog se mora izvršiti pravočasno, ker so tudi za tozadevne prestopke določene stroge kazni.

Končno pričakuje cesarski namestnik, da se ne bo pripetil nobeden slučaj, ki bi zahteval kaznovanje, marveč si bo štel sleherni v čast, izpolniti svoje dolžnosti v tem resnem času, ko izvršujejo naši sinovi na bojiščih tako sijajne čine junaštva.

Ako hočeš biti v torek, dne 26. oktobra 1915 srečen, kupi si srečko loterije „Slovenske Straže“. 1 srečka stane samo 1 K. Dobitkov je 1715, vrednost 20 000 K. Štajerski Sloveni in Slovenke, izkažimo se hvaležne Slovenski Straži. Vsak naš rojak ali rojakinja si naj naroči vsaj jedno srečko. Naslov: Društvo „Slovenska Straža“ v Ljubljani.

Raznoterosti.

!! 1. oktober ! Mnogim našim naročnikom bo s 1. oktobrom potekla naročnina. Vse četrtletne, kakor tudi druge naročnike, ki nam dolgujejo naročnino, prosimo, da isto kmalu poravnajo, ker se jim bo sicer list ustavil. „Straža“ stane za celo leto samo 10 K, pol leta 5 K, četrtleta 2 K 50 v. — Naroča se na naslov: Upravništvo lista „Straža“, Maribor.

Bogoslovje v Mariboru. Dosedaj se je javilo za prvi letnik našega bogoslovja že pet prosilcev.

Odlikovani slovenski vojni kurat. Vojni kurat pri 26. domobranskem pešpolku, č. g. Jožef Pinler je odlikovan z duhovniškim zaslužnim križcem 2. razr. na belo-ruedem traku.

Nagrobni spomenik za kardinala Katschthalerja v Solnogradu. V solnograški stolnici so zgradili nagrobni spomenik za rajnega solnograškega knezoadškofa kardinala Katschthalerja. Slovesnosti odkritja spomenika je vodil sedanji solnograški knezoadškof dr. Baltažar Kaltner.

Dr. Huemer †. Dne 21. sept. je umrl na Dunaju dvorni svetnik in osebni referent za gimnazijsko oseboje dr. Huemer. Dasiravno rodom Nemec, je bil kot glavni referent v učenem ministrstvu pravičen vsem težnjam srednješolstva pri vseh narodih, ker je bil na stališču popolne nepristranosti in je premočeval šolstvo vselej iz stališča strokovnjaka in pedagoga. Blag mu spomin!

Na mariborski gimnaziji se je pričel pouk dne 22. t. m., a samo za VII. in VIII. razred. Za druge razrede se prične pouk pozneje, morebiti začetkom oktobra. Za gotovo se dan še ne more določiti. Pri manjkajočih učiteljskih močih; kadar se vrne iz vojaške službe nekaj gospodov profesorjev, takrat se začne redni pouk za vso gimnazijo.

C. kr. učiteljske v Mariboru. Vpisanje gojenec, ki hočejo nanovo vstopiti v c. kr. učiteljske, se vrši v sredo, dne 29. t. m., onih gojencev, ki zopet vstopijo, in vadničarjev pa v četrtek, dne 30. t. m., vsakokrat od 10. do 12. ure popoldne v poslopju deželnega ženskega učiteljskega. Vhod: Hamerlinggasse.

Za srednješolce-črnovojnike. Z ozirom na pričetek šole je naučno ministrstvo odredilo, da se vsem javnim učencem in privatistom na gimnazijah, realnih gimnazijah in realkah, ki so v šolskem letu 1914-1915 nastopili aktivno službo pri deželnih strelcih, prostovoljnih strelcih ali drugih prostovoljnih zbora, do njihove vrnitve iz te službe tekom šolskega leta 1915-1916 ohrani pravica za naknadni sprejem v prihodnji višji srednješolski razred. Taki dijaki uživajo tudi zanjprej svoje morebitne štipendije in bodo plačali šolnino šele pri dejanskem sprejemu, če ne bodo oproščeni. Pri pouku se bo oziralo na te naknadno sprejete dijake. Nadalje je naučni minister odredil, da se sme leta 1897 rojene srednješolce, ki so v šolskem letu 1914-1915 dobili letno izpričevalo o predzadnjem razredu in so v sedanjem šolskem letu sprejeti v zadnji razred, pod svoj čas za vojaščino obvezane dijake določenimi izjemnimi določili pred nastopom aktivne službe na prošnjo pristopiti k zrelostnemu izpitu. Zato se priporoča, da se taki dijaki takoj prijavijo za sprejem v zadnji razred. Dijaki rojstnega leta 1897, ki so že prostovoljno vstopili v aktivno službo, dobe lahko od vojaške oblasti dopust za zrelostni izpit in sicer pred časom, ko bodo črnovojniki leta 1897 splošno vpoklicani, v posebno utemeljenih izrednih slučajih pa tudi do nekoliko kasnejšega roka. Za dijake rojstnih letnikov do vsotega 1896. leta, ki so v šolskem letu 1914-1915 z letnimi spričevali v rokah že vstopili v aktivno službo in tedaj leta 1915-1916 ne morejo zopet pričeti učenja, se bo svoj čas primerno ukrenilo, da se jim ob vrnitvi iz aktivne službe brez vsake škode omogoči nadaljevanje študij in polaganje zrelostnega izpita.

Zopetno veliko zvišanje cen za milo in sveče. Tovarne za izdelovanje mila in sveč so zopet precej veliko podražile cene za milo in sveče in sicer za milo za 34 K za meterski stot in za sveče za 45 K za meterski stot. Pred vojsko je stal meterski stot mila 70 K, a sedaj pa stane 230 K, meterski stot sveč je znašal še pred kratkim 180 K, a sedaj pa že znaša 225 K.

Dražba lova Spodnji Gasteraj. V četrtek, dne 14. oktobra 1915, ob 11. uri predpoldne, se bo vršila pri Sv. Lenartu v Slov. gor. javna dražba občinskega lova občine Spodnji Gasteraj za dobo do dne 30. junija 1917.

Uravnava dedinskih, darilnih in zavarovalnih pristojbin. Z Dunaja se poroča: Velike se zdaj zahteve, ki se stavijo na državno blagajno. Dolžnost vlade je, da pravočasno poskrbi za nove vire za državno blagajno. Vsled tega je vlada objavila tri nove navedbe, tiče se uravnave dedinskih, darilnih, in zavarovalnih pristojbin. Temelj uravnave sloni na načelu progresivnega tarifa za odmerjenje dedinskih pristojbin, pri čemer se bo zlasti upoštevala in odmerjevala čista vrednost tistega čistega premoženja, ki bo pripadlo posameznemu dediču. Kratko rečeno: v Avstriji se upelje z novim letom nov davek: na dedščine. V nekaterih drugih evropskih državah so taki davki že davno upeljani.

Sladkor. Ob začetku sladkorne centrale 14. julija je imelo prebivalstvo po tovarnah na razpolago 1.420.000 meterskih stotov sladkorja, polovico po stari ceni na podlagi 79 K, ostalo po novi 88 K 50 vin. Sladkorja se porabi silno veliko, proti lanskemu juliju in avgustu se je več porabijo 450.000 met. stot; za prevoz sladkorja je bilo treba 13.000 železn. voz. Vsled zvišane porabe je zmanjkalo pri nas nekaj običajnih vrst sladkorja, zato se je prepeševal izvoz gotovih za tujo porabo izdelanih vrst. Sedaj pridejo pri nas v prodajo te tuje vrste za približno običajne cene. Rafinerije pa bodo začele letos bolj zgodaj z delom in tako bomo že oktobra zopet dobili stare domače vrste sladkorja. Zvišanje porabe sladkorja ne temelji na draginji drugih živil, ampak le konsumentje najbrže zalagajo za daljšo dobo, kar je popolnoma nepotrebno in nespametno, ker sladkorja je dovolj in cene ostanejo celo leto iste. Preveliko zalaganje zavira samo redno in enakomerno preskrbo vseh konsumentov.

Nalezljive bolezni na Spodnjem Štajerskem. V dobi od 5. do 11. septembra je bilo v Celju 31 slučajev tifusa, po 1 slučaj v Mariboru, v Negovi, na Tinjah, v Ptuj, v Radgoni, na Bizeljskem in v Pamečah. Davica: po 1 slučaj v Celju, v Sedlarjevem, in v Slovenjgradu. Griža: 6 slučajev v Celju, 4 v Mariboru, po 1 slučaj v Žusmu. Skrlatica: po 1 slučaj v Celju, v Mariboru, pri Sv. Pavlu v Sav. dol., in v Slov. Bistrici. Kolera: 10 slučajev v Celju, 1 slučaj pri Sv. Lovrencu na Drav. polju. Oslovski kašelj v Ljubnem in v celjski okolici.

Sofija — mesto časopisov. V bolgarskem glavnem mestu, v Sofiji, se je ustanovilo v zadnjem letu nenavadno veliko število raznih časopisov. Sedaj izhaja v Sofiji 22 dnevnikov ter velikansko število časopisov, ki izhajajo samo enkrat, dvakrat ali trikrat na teden. Zdi se pa, da se še bo ustanovila cela vrsta dnevnikov, kajti predpriprave za ustanovitev novih dnevnikov so že več tednov v polnem teku.

Primorske novice.

Tržaški namestnik v Gorici in Podgori. Namestnik baron Fries-Skene je došel dne 23. sept. v Gorico. Najprvo si je ogledal onstran Soče ležečo našo Podgoro in tamkajšnjo tovarno tvrdke Leykam-Josefstal. Potem je sprejel v poslopju okrajnega glavarstva deželnega glavarja monsignorja Faiduttija, in predstojnike lokalnih upravnih oblasti. Po poročilih okrajnega glavarja barona Bauma in vladnega komisarja barona Dandinija je položaj v vsakem oziru izredno zadovoljiv in razpoloženje prebivalstva kljub bližini vojnih dogodkov povsem mirno in zaupljivo. Namestnik je posetil še bolnišnico usmiljenih bratov ter se potem vrnil v Trst.

Označba italijanskih zrakoplovov. Italija je odredila novo označbo svojih zrakoplovov. Zrakoplovi na kopnem in na morju so barvani na spodnji strani desnega krila zeleno, na levem krilu rdeče, središče ostane belo. Vertikalno krmilo nosi italijanske barve. Italijanski vodljivi zrakoplovi kažejo podnevi narodno zastavo s savojskim grbom in kraljevsko krono, ponoči tri potne svetilke v narodnih barvah belo-rudeče-zeleno, razven tega visi pod gondolo rdeča luč.

Dopisi.

Ranče pri Mariboru. Dne 18. t. m. po noči je zgorela hiša in gospodarsko poslopje tukajšnje posestnice Marije Napast. Njen mož se nahaja na bojišču. Zgorela je hiša, gospodarsko poslopje, hlevi, vsa živila, poljedelsko orodje, 7 glav živine in pa 2 svinji. Škoda znaša 17.000 K, zavarovana je bila samo na 9600 K. Žena in otroci v starosti 3 mesecev do 14 let so sedaj brez strehe.

Gočova pri Sv. Trojici v Slov. gor. Pred kratkim šele smo izvedeli žalostno vest, da je že lansko leto dne 20. oktobra padel na bojišču naš dragi občan, veleposestnik, veleugledne družine, Vinko Pečovnik, vrli sin bivšega častnika na okoli dobro znanega

Karola Pečovnik. Oženjen je bil z Marijo Druzovič iz vrle hiše od Sv. Andraža v Slov. gor. Zapušča v dovo s petimi otročiči. Zadnji mu je bil rojen, ko je že bil mrtev oče. Zapušča tudi staro, zlato mater in tri vzorne sestre. V verskem in narodnem oziru bil je eden naših najboljših. Tužnim srcem se ga spominjamo in sočutimo in sotrpimo z dobro družino. A ne jokajmo! Dragi Vinko je umrl častne smrti. Naj se raduje v nebesih s svojim očetom in svojim bratom Rudolfom, ki je umrl kot bogoslovec malo pred svojim ciljem!

Hum. V mesecu avgustu je padel zadet od sovražne krogle na severnem bojišču ponos in nada svojih domačih, vrli fant Matija Sterman. Bil je vseskozi miren značaj in splošno priljubljen. Njegove domače pa naj tolaži zavest, da je padel njih sin, oziroma brat, dasi v cvetu mladosti v junškem boju kot junak za vero, dom in cesarja. Rajni si je štel v ponos, da je bil slovenske matere sin. Lahno naj Te tuja zemlja krije, mir in pokoj naj Ti bo!

Grobelno. Dne 17. t. m. je skočil poddesetnik 26. domobranskega pešpolka Alojzij Jager pri postaji Grobelno iz vlaka, prišel pod kolesa in bil pri priči mrtev.

Konjice. Za ravnatelja tukajšnje okrajne hranilnice je bil izvoljen poštar J. Žvižaj, za njegovega namestnika pa trgovec J. Zottel, oba v Konjicah.

Zreče pri Konjicah. Posesnik Ignac Esih v Zrečah je bil od okrajne sodnije v Konjicah zaradi navijanja cen kaznovan z enim tednom zapora, ker je dne 31. avgusta t. l. zahteval v Konjicah za telico, ki je tehtala 327 kilogramov, najpoprej 880 kron, po- rneje pa 3 krone živje vage za en kilogram.

Celje. Na c. kr. samostojnih n. sl. gimn. razredih v Celju se bo začelo novo šolsko leto dne 2. oktobra t. l., ob 8. uri zjutraj s slovesno službo božjo v cerkvi č. oo. kapucinov.

Rajhenburg. Slovenski Lurd je videl v nedeljo, dne 19. sept., tisoče pobožnih vernikov od blizu in daleč, prosečih za zmago in mir. Lepa cerkev je prvič privabila toliko vernikov, da jih ni mogla obseči. — Pobožni romarji so prišli v lepih procesijah iz bližnjih in daljnjih župnij in z velikim zaupanjem izročali svoje prošnje lurski Mariji; vsaj cerkvena opravila so se izvršila v najlepšem redu, v veliko zadovoljnost vseh navzočih romarjev. Razšli so se mirno po končanih slovesnostih, polni najtrdnjše zaupanja, da njihove prošnje v Slovenskem Lurdu ne bodo brezuspešne.

Kozje. Tukaj je umrl v soboto popoldne, dne 18. t. m., po kratki in mučni bolezni učitelj g. Ljud. Ulčar v najlepši moški dobi, star 38 let. Rojen je bil leta 1877 v Polju na Štajerskem. Po dokončanih studijah leta 1898 je služboval najprej na kršnem Krasu, nato kot šolovodja na Žusmu pri Loki na Štajerskem, končno pa od leta 1901, torej 14 let, kot učitelj v Kozjem. N. v m. p. l.

Celovec. Dne 20. sept. so s posebnim vlakom pripeljali v Celovec 140 ranjenih italijanskih vojnih ujetnikov, med katerimi je bilo 13 hudo ranjenih.

Slovenska trgovska šola v Ljubljani

(Kongresni trg štev. 2) s pravico javnosti.

Sprejemno naznanilo.

Dvorazredna trgovska šola za dečke.

V pripravljani razred se sprejemajo učenci, ki so stari najmanj 13 let in so dovršili vsaj štiri razrede ljudske šole. — V I. trgovski letnik se pa sprejemajo učenci, ki so stari vsaj 14 let in ki napravijo posebno sprejemno skušnjo. Brez sprejemne skušnje se sprejemajo v I. letnik le učenci, ki so z vsaj zadostnim uspehom dovršili IV. razred kake srednje ali meščanske šole. — Odhodno izpričevalo šole upravičuje do dveletne aktivne vojaške službe in na domača triletno učno dobo v trgovini.

Dvorazredna trgovska šola za deklice.

V I. trgovski letnik za deklice se sprejemajo učenke, ki so stare najmanj 14 let in ki so dovršile ali VIII. razred ljudske, ali III. razred meščanske, ali IV. razred kake srednje šole. Pripravljalnega razreda na dekliškem oddelku ni.

Vpisovanje nanovo vstopajočih se bo vršilo v petek, dne 1. oktobra 1915 od 9. do 12. ure dopoldne.

Pri sprejemu imajo prednost si- novi in hčere trgovcev in obrtnikov.

K vpisu naj pridejo učenci, oziroma učenke, v spremstvu starištev ali njih namestnikov ter naj prineso s seboj krstnilist, zadnje šolsko izpričevalo in 15 K vpisnine ter prispevka k učilom.

Učenci, oziroma učenke, ki vstopajo v II. letnik, in učenci pripravljalnega razreda, ki vstopajo v I. letnik, naj se zglasijo v soboto, dne 2. oktobra 1915, v ravnateljski pisarni ter naj prineso seboj prispevek za učila.

Ponavljalne skušnje se bodo vršile v petek, dne 1. oktobra 1915, dopoldne ob 9. uri. — Sprejemne skušnje za I. letnik bodo v soboto, dne 2. oktobra 1915, ob 8. uri zjutraj. — Redni pouk se prične v ponedeljek, dne 4. oktobra 1915. Ljubljana, dne 1. septembra 1915.

RAVNATELJSTVO.

Nam Slovincem pa velja sledeče: Podpirajmo naše katoliško-narodnoobrambno društvo Slovenska Straža, ki nima napadalnega, ampak samo skrajno obrambni značaj. Načelo Slovenske Straže je: Slovensko zemljo ohraniti Slovincem, slovensko deco vzgojevati v slovenskih šolah. Slovenska Straža potrebuje nujne pomoči. Naročajte vsepovsod pridno srečke loterije Slovenske Straže!

Zmagoslavne zastavice. Uradno se nam sporoča: Vojno pomožni urad notranjega ministrstva je za proslavo cesarjevega godu dne 4. oktobra založil raznovrstne „zmagoslavne“ zastavice, ki so zelo primerne za okrašenje hiš ali slavnostnih prostorov. — Zastavice so izdelane v dveh velikostih in sicer so: 35 in 48 cm ter 80 in 120 cm. Zastavice se dobijo z drogi ali brez drog. Prva velikost stane z drogom vred komad K 1.20, za občine 90 v, brez droga K 1.10, oziroma 80 v; druga velikost brez droga 4 K, za občine in društva 3 K. Za naše razmere je priporočati, da se naračajo pred vsem zastavice z avstrijskimi barvami. Dobiček od skupička za zastavice je namenjen za podporo družinam in sirotam padlih vojakov. Naslov za naročila: Vojno-pomožni urad c. kr. ministrstva notranjih zadev, Dunaj, I., Hoher Markt štev. 5.

Tretje nemško vojno posojilo. Tretje vojno posojilo v Nemčiji je imelo izvanreden uspeh: 12 milijard in 30 milijonov mark. Manjši zneski pa še niti niso prišteti.

Odlikovanja. Red železne krone III. vrste z vojno dekoracijo je dobil stotnik infanterijskega bat. štev. IV.-87 Ernest baron Kutschera in pred sovražnikom padli stotnik infanterijskega bataljona III.-74 Franc Dekleva. — Vojaški zaslužni križec z vojno dekoracijo so dobili: stotnik infanterijskega bataljona štev. IV.-87 Božidar baron Bolschwing, nadporočnik infanterijskega bataljona IV.-87 Emil Holub in Marij Petkovič, in stotnik 7. saperskega bataljona R. Gorišek, pri etapnem poveljništvu štev. 12. — Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik infanterijskega bataljona štev. IV.-87 Valter Scheichenbauer. — Najvišje pohvalno priznanje sta dobila štabni zdravnik 7. pešpolka, dr. Edvard Huber in poročnik 2. pionirskega bataljona Srečko Vodep. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetlinje sta dobila ognjičarja Anton Ogris in Andr. Zirnj, oba pri 9. poljskem topničarskem polju. — Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetlinje so dobili: četovodja 7. lovskega bataljona Franc Schneider, patroljni vodja 7. lovskega bataljona Anton Lammell in rezervni četovodja 10. gorskega topničarskega polka Vinko Žgur. — Zlato hrabrostno svetinjo so dobili: infanterista 7. pešpolka Lackner Rudolf in Rumpold Oton in nadlovce 8. poljskega lovskega bataljona Lenič Jernej. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: četovodja Klein Ivan, desettink Frič Josip in pionir Waste Henrik, vsi trije pri 3. pionirskem bataljonu; saperski Bobič Anton, Bobič J., Svoboda Ivan, Trušnovič Ciril, Urh Franc in Vertnik, vsi pri 3. saperskem bataljonu.

Na koleri umrli slovenski dijak. Korporal Roman Bende poroča, da je na južnem bojišču umrl za kolero enoletni prostovoljec Josip Tolčič, doma iz Pivole pri Hočah.

Popravek z bojišča. Korporal Roman Bende nam dne 17. sept. piše z italijanskega bojišča: Če se ne motim, so prinesli listi, nemški in slovenski, vest o smrti praporščaka Dernovškega. O tem pri nas ni nič znanega, temveč sem ga jaz osebno videl pri našem metalcu luči, ko sem šel na patroljo. Predobro poznam njegov glas. Ko sem pa danes bil pri telefonu, sem se prepričal, da še živi. Imenovani je sedaj komandant oddelka za metanje min.

Oprostitev mlinarjev. Glede oprostitve mlinarskega osobja od črnovojniške službe je dobila osrednja pisarna združenih zvez mlinov v Avstriji že dne 11. avgusta 1915 nalog, da se poskrbi pri pristojnem vojaškem poveljništvu za odpust neobhodno potrebnih uradnikov, predelavcev in delavcev v mlinškem podjetju potom političnih okrajnih oblasti.

Modra galica za leto 1916. Kranjska kmetijska družba v Ljubljani sprejema sedaj naročila za modro galico in sicer po 3.50 K za 1 kg. Kdor je hoče kaj dobiti, jo mora takoj naročiti in plačati, ker mora biti naprej plačana. Naj se vinogradniki takoj pobrigajo za to važno vprašanje, da ne bo zopet nepozno.